

[Margrete Auken]

grænsebeløb stammer fra internationale erstatningskonventioner fra 1960 og 1963 og er uændrede i forhold hertil. Rimeligheden af beløbenes størrelse i forhold til de store skader, der kan opstå, er allerede tidligere blevet anfægtet, og beløbene må i dag anses for aldeles urealistiske allerede som følge af den stedfundne inflation. Ikke mindst med Barsebæcks nære beliggenhed ved København er det tvingende nødvendigt for Danmark hurtigst muligt at skabe sikkerhed for, at de omtalte erstatninger fastsættes så realistisk som overhovedet muligt.

Besvarelse (12/3 82):

Justitsministeren (Ole Espersen):

1. Den danske atomerstatningslov bygger ligesom den finske, norske og svenske lovgivning på en konvention fra 1960 om erstatningsansvar på atomenergiens område (Paris-konventionen) og på en tillægskonvention fra 1963, der indeholder regler om et supplerende statsansvar. I OECDs atomenergiorgan (NEA) har en ekspertkomité gennem nogle år forberedt en revision af konventionerne.

2. Paris-konventionen trådte i kraft den 1. april 1968. Den er ratificeret af 13 af OECDs medlemsstater: Belgien, Danmark, Finland, Frankrig, Forbundsrepublikken Tyskland, Grækenland, Italien, Norge, Portugal, Spanien, Storbritannien, Sverige og Tyrkiet.

Efter Paris-konventionen er anlægsindehaverens ansvar begrænset til 15 mill. såkaldte europæiske betalingsenheder (ca. 112 mill. d.kr.) for hver ulykke. En konventionsstat kan dog i national lov fastsætte et højere eller lavere ansvarsbeløb, dog mindst 5 mill. betalingsenheder. De fleste konventionsstater, heriblandt de nordiske lande, har foreskrevet en ansvarsbegrænsning på 75 mill. d.kr.

Efter den danske atomerstatningslov kan dog i særlige tilfælde fastsættes et lavere ansvarsbeløb, dog mindst 5 mill. regningsenheder. Det samme gælder i de andre nordiske lande.

De ansvarsbeløb for anlægsindehaveren, som gælder efter de nordiske love (75 mill. d.kr.), blev fastsat under hensyn til bl.a. det nordiske forsikringsmarkeds kapacitet. Dette marked kan nu dække ansvarsbeløb, som væsentligt overstiger 75 mill. d.kr. pr. ulykke.

Beløb på i hvert fald 200–250 mill. d.kr. kan således dækkes.

3. Tillægskonventionen trådte i kraft den 4. december 1974. Den er ratificeret af 9 lande: Danmark, Finland, Frankrig, Forbundsrepublikken Tyskland, Italien, Norge, Spanien, Storbritannien og Sverige. Konventionens formål er en civilretlig regulering af spørgsmål om erstatning af statsmidler ved katastrofeulykker. Efter tillægskonventionen udbetales der af statsmidler supplerende erstatning i det omfang, ansvarsbeløbet efter Paris-konventionen ikke er nok til fuld erstatning til de skadelidte. Erstatning kan højst udbetales med i alt 120 mill. betalingsenheder (ca. 900 mill. d.kr.) ved hver ulykke. Dette maksimumsbeløb inddeles i 3 trin. 1. trin udgøres af anlægsindehaverens civilretlige ansvar efter Paris-konventionen, som skal være dækket af forsikring eller anden økonomisk garanti. 2. trin udgøres af erstatningsbeløb mellem 1. trin og 70 mill. betalingsenheder (ca. 525 mill. d.kr.). Erstatning inden for dette trin betales af anlægsstaten. 3. trin udgør erstatningsbeløb mellem 70 og 120 mill. betalingsenheder. Også erstatninger inden for dette trin betales af statsmidler og tilvejebringes ved bidrag fra alle de konventionsstater, som har ratificeret tillægskonventionen. Denne indeholder nogle fordelingsregler, som bygger på hver stats bruttonationalprodukt og den samlede effekt af den pågældende stats atomanlæg.

På initiativ af de nordiske lande er spørgsmålet om en forhøjelse af ansvarsbeløbet i Paris-konventionen og maksimumsbeløbet i tillægskonventionen blevet rejst i NEAs ekspertkomité. I 1981 er der i NEAs ekspertkomité opnået enighed om ændringsprotokoller til såvel Paris-konventionen som tillægskonventionen. Grænserne for anlægsstatens ansvar (2. trin) foreslås under hensyn til inflationen forhøjet til 175 mill. betalingsenheder og det maksimale beløb (3. trin) til 300 mill. mill. betalingsenheder (ca. 2,1 mia d.kr.). Der er således tale om forhøjelser på ca. 250 pct. Der er derimod ikke foreslået nogen forhøjelse af anlægsindehaverens ansvar. Dette udelukker imidlertid ikke, at landene nationalt kan gennemføre forhøjelse af dette ansvar. Ændringsprotokollerne forventes vedtaget inden for OECD i løbet af kort tid.

Regeringen har til hensigt at tiltræde ændringsprotokollerne, når de vedtages. Med